

04.04.2016

У МОН презентували порядок підготовки докторів філософії та докторів наук

4 квітня 2016 р. у Міністерстві освіти і науки України відбувся семінар-тренінг «Запровадження освітньо-наукових програм в аспірантурі та ліцензування». Захід був організований Міністерством освіти і науки України та Національним Еразмус+ офісом в Україні. Онлайн-трансляція заходу здійснювалася Освітнім порталом «Педагогічна преса» ([Міністерство освіти і науки України](#)).

У семінарі взяли участь радник міністра освіти і науки М. Вінницький, директор департаменту вищої освіти О. Шаров, начальник управління ліцензування та акредитації А. Шевцов, заступник директора департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації О. Воронюк, учасник Національного Еразмус+ офісу в Україні Ж. Таланова, а також представники вищих навчальних закладів та наукових установ, які відповідають за аспірантуру.

Радник міністра М. Вінницький зазначив, що необхідність реформування аспірантури в українських вищих навчальних закладах обумовлена низкою факторів. Зокрема, за словами М. Вінницького, за даними з 2014 р. ефективність підготовки у ВНЗ становить 27 %, та 12 % – у наукових установах. Такі фактори, як жорстка прив'язка до шифру спеціальності, обмеження аспіранта єдиним науковим керівником, надання переваги для публікацій у журналах з переліку Вищої атестаційної колегії, на думку радника міністра, наразі не сприяють інтеграції молодих науковців у світову наукову спільноту. М. Вінницький зауважив, що європейською тенденцією є структуровані програми, спрямовані на розвиток компетенцій захисника.

Заступник директора департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації міністерства О. Воронюк поінформувала, що 23 березня 2016 р. на засіданні уряду було розглянуто та затверджено порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «Доктор філософії» та «Доктор наук». Як вона повідомила, цей порядок визначає підготовку здобувачів вищої освіти.

О. Воронюк пояснила аспекти щодо підготовки аспірантів, ад'юнктів, докторантів, що здійснюється вищими навчальними закладами та науковими установами, започаткованої до набрання чинності нової постанови. Вона зазначила, що ті аспіранти та докторанти, які бажають отримати ступінь кандидата або доктора наук, завершать своє навчання в аспірантурі у 2019 р., здобувачі наукового ступеня – у 2020 р.

Окрім того, О. Воронюк зазначила ключові зміни, які будуть впроваджені з новим порядком підготовки доктора філософії та доктора наук.

Зокрема, підготовка доктора філософії здійснюється в аспірантурі, яка включає у себе денну, вечірню та заочну (дистанційну) форми навчання, а також поза аспірантурою – для здобувачів, які поєднують наукову та науково-педагогічну діяльність. Підготовка доктора наук здійснюється тільки за денною формою навчання або шляхом самостійної підготовки дисертаційного дослідження. Також змінюється термін навчання в аспірантурі, ад'юнктурі денної, вечірньої та заочної форми навчання – 4 роки. Для підготовки і перебування в докторантурі цей термін становить 2 роки.

Як повідомила О. Воронюк, нова постанова також дасть змогу покращити матеріальний стан аспірантів. У порядку підготовки доктора філософії передбачено, що аспірант або докторант, який захистився до закінчення терміну підготовки, має право за власним бажанням та вибором отримати одноразову виплату у сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті вищого навчального закладу, отримати оплачувану відпустку на строк, що залишився, або, у випадку, якщо аспірант чи докторант залишається працювати у тому ж ВНЗ, сума залишку від стипендії може бути зарахована йому як щорічна надбавка до заробітної плати.

За результатами семінару учасниками було напрацьовано низку рекомендацій щодо впровадження освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії та докторів наук на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за певною спеціальністю. Окрім того, учасники семінару відповіли на запитання від представників ВНЗ та наукових установ.